

PRAKSISOVERSIGT · ERHVERVSRET

Praksisoversigt over procesreglerne for Klagenævnet for Udbud (klagefrist, opsættende virkning, erstatning)

Klagefrist, opsættende virkning, uden virkning og erstatning

Version 2 Opdateret 24. jun. 2026 31 afgørelser · 2004-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt dækker de processuelle regler for Klagenævnet for Udbud – det administrative klageorgan, der påser overholdelsen af de danske og EU-retlige udbudsregler. Retsgrundlaget udgøres primært af lov om Klagenævnet for Udbud (LBK nr. 448/2025) og udbudsloven (LBK nr. 116/2025), som gennemfører EU's kontroldirektiver 89/665/EØF og 92/13/EØF. Praksis fra nævnets omfattende kendelseskorporus viser, at processuelle spørgsmål – klageberettigelse, overholdelse af klagefrister, standstill-periodens virkning, betingelserne for opsættende virkning og erstatningsudmåling – ofte er afgørende for en sags udfald, og at nævnet anlægger en konsekvent, men faktumafhængig linje på tværs af disse temaer.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Klageberettigelse kræver retlig interesse: en virksomhed, der ikke har deltaget i udbuddet og ville være blevet udelukket, har som udgangspunkt ikke klageadgang.
- 02** En potentiel underleverandør har ikke klageberettigelse, medmindre der dokumenteres et fast og eksklusivt samarbejdsforhold med en tilbudsgiver.
- 03** Klagefristerne i lov om Klagenævnet for Udbud § 7 er præklusive – nævnet kan ikke fravige dem, uanset hvornår klageren fik kendskab til de klagegrunde.
- 04** 45-dages-fristen i § 7, stk. 2, nr. 1, løber fra offentliggørelse af bekendtgørelse om kontraktindgåelse; for udbud under tærskelværdier løber den fra underretning med begrundelse.
- 05** 6-måneders-fristen i § 7, stk. 2, nr. 3, gælder for rammeaftaler – herunder også rammeaftaler indgået efter udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse.
- 06** Standstill-perioden er 10 kalenderdage ved elektronisk underretning og 15 dage ved brev; kontraktindgåelse inden standstill-periodens udløb udgør en selvstændig overtrædelse.
- 07** Klage indgivet inden standstill-periodens udløb har automatisk opsættende virkning, indtil nævnet har truffet afgørelse.

- 08** For opsættende virkning efter § 12, stk. 1, kræves kumulative betingelser: *fumus boni juris* (overvejende sandsynlighed for medhold), uopsættelighed (risiko for uopretteligt tab) og interesseafvejning i klagers favør.
- 09** *Fumus boni juris* alene er ikke tilstrækkeligt – klager skal selvstændigt dokumentere uopsættelighed, dvs. at et rent økonomisk tab ikke kan kompenseres efterfølgende.
- 10** Ved direkte tildeling (uden offentliggørelse) er uopsættelighed typisk opfyldt, fordi klager ellers definitivt afskæres fra kontrakten.
- 11** En kontrakt skal erklæres for uden virkning efter § 17, stk. 1, bl.a. når den er indgået uden forudgående udbudsbekendtgørelse eller i strid med standstill/opsættende virkning.
- 12** Undtagelse: kontrakten kan opretholdes trods § 17, stk. 1, hvis væsentlige hensyn til almenhedens interesser gør det nødvendigt, jf. § 17, stk. 3 – men der fastsættes da en alternativ sanktion (bøde/afkorting).
- 13** Alternative sanktioner efter §§ 18-19 omfatter økonomiske sanktioner til ordregiver, typisk beregnet som en procentdel af kontraktens værdi.
- 14** Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse (tabt fortjeneste) kræver, at klager dokumenterer, at vedkommende ville have vundet kontrakten uden ordregivers overtrædelse.
- 15** Bevisbyrden for at udbuddet ville være annulleret (og ikke tildelt klager) påhviler ordregiver, jf. Højesterets dom i Montaneisen-sagen (2012).
- 16** Erstatning for negativ kontraktinteresse (tilbudsgudgifter) kræver årsagssammenhæng – kravet afvises, hvis klager var eller burde have været bekendt med den fejl, der udgjorde overtrædelsen, inden tilbudsafgivelse.
- 17** Erstatningens størrelse fastsættes typisk skønsmæssigt med afsæt i forventet dækningsbidrag, men med nedslag for usikkerhed over kontraktperioden.
- 18** Nævnets kendelser kan indbringes for domstolene inden 8 uger, jf. § 8, stk. 1; indbringelsen har opsættende virkning for erstatningskendelser.

§ 1 Retsgrundlag og nævnets kompetence

Klagenævnet for Udbud er oprettet ved lov om Klagenævnet for Udbud (herefter klagenævnsloven) og behandler klager over overtrædelser af udbudsloven, forsyningsvirksomhedsdirektivet og tilbudsloven. Nævnet sammensættes af et juridisk formandskab (byrets- og landsdommere) og sagkyndige medlemmer udpeget af erhvervsministeren, jf. [bekendtgørelse om Klagenævnet for Udbud § 1](#).

Nævnet har kompetence til at:

-

Annulere ordregiverens ulovlige beslutninger, herunder tildelingsbeslutninger, jf. [klagenævnsløven § 13, stk. 1, nr. 2](#)

- **Suspendere** en igangværende udbudsprocedure, jf. [§ 13, stk. 1, nr. 1](#)
- **Erklære en kontrakt for uden virkning**, jf. [§§ 16-17](#)
- **Pålægge økonomiske sanktioner**, jf. [§§ 18-19](#)
- **Tilkende erstatning** for positiv eller negativ kontraktinteresse

Den processuelle ramme er fastlagt i EU's kontroldirektiver (89/665/EØF for den klassiske sektor og 92/13/EØF for forsyningssektoren), som pålægger medlemsstaterne at sikre hurtige og effektive klagemuligheder for forbigåede tilbudsgivere. De materielle udbudsretlige spørgsmål – tildelingskriterier, ukonditionsmæssige tilbud, ligebehandling og gennemsigtighed – behandles i den beslægtede oversigt [udbudsret](#).

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 13, stk. 1](#)[Lov om Klagenævnet for Udbud § 16](#)[Lov om Klagenævnet for Udbud § 17](#)[Lov om Klagenævnet for Udbud § 18](#)

§ 2 Klageberettigelse – kravet om retlig interesse

Klage til nævnet kan indgives af »enhver, der har en retlig interesse heri«, jf. [klagenævnsløven § 6, stk. 1, nr. 1](#). Derudover har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen klageadgang, jf. nr. 2. I praksis er det typisk tilbudsgivere eller potentielle tilbudsgivere, der klager, men spørgsmålet om retlig interesse kan give anledning til afvisning i flere scenarier:

Virksomheder, der ikke har deltaget i udbuddet:

I [22/07242](#) afviste nævnet en klage fra KN Rengøring, som ikke havde ansøgt om prækvalifikation i det nye udbud. Nævnet fastslog, at ordregiver havde tilvalgt den frivillige udelukkelsesgrund i [udbudslovens § 137, stk. 1, nr. 4](#), og at klager ville være blevet udelukket. Da klager aldrig ansøgte, opstod der aldrig en situation, hvor ordregiver skulle tage stilling til *self-cleaning* efter [§ 138](#), og klager havde derfor ikke retlig interesse.

Potentielle underleverandører:

I [23/08018](#) afviste nævnet en klage fra Primatag A/S – en mulig underleverandør af tagmaterialer. Nævnet fastslog, at en potentiel underleverandør som udgangspunkt ikke har klageberettigelse, medmindre der er dokumenteret et *fast samarbejdsforhold* med en tilbudsgiver.

Tab af retlig interesse under sagens behandling:

I [25/03313](#) afviste nævnet en klage fra Meldgaard Holding A/S, som under klagesagen havde frasolgt samtlige relevante driftsaktiviteter. Nævnet understregede, at retlig interesse skal være *reel og konkret* – et holdingselskab uden egen operativ markedsinteresse kan ikke konstruere klageberettigelse via [udbudslovens § 144](#).

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 1](#)[Udbudsloven § 137, stk. 1](#)[Udbudsloven § 138](#)

PRAKSIS

Klagenævnet for Udbud · Meldgaard Holding A/S mod I/S REFA – Afvisning af klage grundet manglende retlig interesse efter frasalg af aktiviteter

10.12.2025

Klagenævnet for Udbud · Afvisning af klage fra potentiel underleverandør grundet manglende retlig interesse i udbud af tagrenovering

31.10.2023

Klagenævnet for Udbud · Afvisning af klage over manglende angivelse af kontraktsværdi på grund af klagers manglende retlige interesse 24.10.2022

3 Klagefrister – præklusive frister og deres beregning

Klagefristerne i [klagenævnsløven § 7](#) er **prækulsive** – dvs. absolutte og endelige – og kan ikke fraviges, uanset hvornår klageren faktisk fik kendskab til de forhold, der begrundes klagen. Fristerne varierer efter udbudstype og beslutningstype:

Situation	Frist	Hjemmel
Tildelingsbeslutning (med udbudsbekendtgørelse)	45 kalenderdage fra offentliggørelse af bekendtgørelse om kontraktindgåelse	§ 7, stk. 2, nr. 1
Kontrakt baseret på rammeaftale med genåbning	30 kalenderdage fra underretning med begrundelse	§ 7, stk. 2, nr. 2
Rammeaftale	6 måneder fra underretning af ansøgere/tilbudsgivere	§ 7, stk. 2, nr. 3
Kontrakt uden forudgående offentliggørelse (med profylaksebekendtgørelse)	30 kalenderdage fra bekendtgørelse med begrundelse	§ 7, stk. 3
Tilbudsloven / udbudslovens §§ 191-192 (under tærskelværdier)	45 kalenderdage fra underretning med begrundelse	§ 7, stk. 4, nr. 1
Ikke-udvalgt ansøger (begrænset udbud)	20 kalenderdage fra underretning med begrundelse	§ 7, stk. 1
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	2 år	§ 7, stk. 7

Praksis om overskredne klagefrister:

I 20/00510 afviste nævnet en klage fra Dansk Byggeri over en begrænset licitation. Klagen var indgivet 21. januar 2020, men fristen udløb 21. oktober 2019. Dansk Byggeris argument om, at fristen først burde løbe fra organisationens aktindsigt, blev afvist – lovgiver har bevidst kun undtaget Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fra de almindelige frister.

I [24/03872](#) afviste nævnet Dubex A/S' klage over DSB. DSB's underretning af 6. november 2023 med en tabel over pointfordelingen opfyldte det *lempelige* begrundelseskra­v under tærskelværdien. Nævnet udtalte:

Den omstændighed, at Dubex inden for klagefristen klagede til DSB, og at DSB ... tilkendegav, at kontrakten endnu ikke var blevet tildelt og underskrevet, kan ikke føre til et andet resultat, idet det for en rimeligt oplyst og påpasselig tilbudsgiver må have stået klart, at DSB ikke herved havde tilbagekaldt tildelingsbeslutningen.

I 24/07891 afviste nævnet C Rail Safety ApS' klage næsten to år efter underretningen. 6-måneders-fristen for rammeaftaler er ligeledes præklusiv, og klager kan ikke påberåbe sig, at de først senere opdagede de påståede overtrædelser.

I [24/10982](#) fastslog nævnet, at 6-måneders-fristen i § 7, stk. 2, nr. 3, også gælder for rammeaftaler indgået efter [udbudslovens § 80](#) (forhandling uden forudgående offentliggørelse). Samme begrundelse – lang tid til opdagelse – begrundet denne udvidede frist.

PRAKSIS

§ 4 Standstill-periode og automatisk opsættende virkning

Standstill-perioden sikrer, at forbigående tilbudsgivere får tid til at overveje en klage, inden kontrakten indgås. Reglerne følger af [klagenævnsløven § 3](#):

- **10 kalenderdage** ved elektronisk underretning
- **15 kalenderdage** ved underretning pr. brev
- Ordregiver kan fastsætte en *længere* periode, men aldrig kortere

Standstill gælder for kontrakter omfattet af udbudslovens afsnit II og III samt forsyningsvirksomhedsdirektivet, men **ikke** for kontrakter tildelt uden forudgående udbudsbekendtgørelse, kontrakter på rammeaftaler, kontrakter i dynamiske indkøbssystemer, eller når der kun er én tilbudsgiver, jf. § 3, stk. 3.

Automatisk opsættende virkning:

Indgives en klage *inden* standstill-periodens udløb, har klagen automatisk opsættende virkning, indtil nævnet har truffet afgørelse om, hvorvidt virkningen skal opretholdes, jf. [§ 12, stk. 2](#). Nævnet skal træffe afgørelse herom inden 30 kalenderdage.

I [19/08421](#) konstaterede nævnet, at Lægemiddelstyrelsens angivelse af standstill-periodens *længde* (10 dage) uden en *præcis udløbsdato* ikke var i overensstemmelse med praksis. Underretningen skal angive den konkrete dato, hvor standstill-perioden udløber.

Kontraktindgåelse i strid med standstill-perioden er en selvstændig overtrædelse og kan føre til, at kontrakten erklæres for uden virkning, jf. [§ 17, stk. 1, nr. 2](#). I [17/01401](#) erklærede nævnet netop en kontrakt for uden virkning, bl.a. fordi den var indgået uden overholdelse af standstill-perioden.

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 3, stk. 1](#)[Lov om Klagenævnet for Udbud § 12, stk. 2](#)[Lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 1](#)

PRAKSIS

Klagenævnet for Udbud · Afslag på opsættende virkning trods sandsynlighed for ulovligt udbudsmateriale

13.12.2019

Klagenævnet for Udbud · Udbud af daginstitutionsmøbler: Kontrakt erklæret uden virkning grundet uigennemsigtig evaluering og procedurefejl

12.04.2018

§ 5 Opsættende virkning – betingelserne og nævnets praksis

Uden for standstill-perioden kan opsættende virkning kun tillægges efter påstand, og kun »hvor særlige grunde taler herfor«, jf. [klagenævnsløven § 12, stk. 1](#). Nævnets praksis opererer med tre **kumulative** betingelser, der alle skal være opfyldt:

1. **Fumus boni juris** – overvejende sandsynlighed for, at klagen vil føre til medhold
2. **Uopsættelighed** – risiko for alvorligt og uopretteligt tab, hvis opsættende virkning ikke tillægges
3. **Interesseafvejning** – klagers interesse i opsættende virkning skal veje tungere end ordregivers og samfundets interesse i hurtig kontraktindgåelse

Eksempler på afslag trods fumus boni juris:

I [19/08421](#) fandt nævnet fumus opfyldt – evalueringsmetoden for kvalitet var uklar, begrundelsen utilstrækkelig og standstill-perioden upræcist angivet. Alligevel blev opsættende virkning nægtet, fordi **uopsættelighed** ikke var godtgjort. Iron Mountain havde ikke dokumenteret, at manglende opsættende virkning ville påføre virksomheden et uopretteligt tab.

I [26/00489](#) fandt nævnet ligeledes fumus opfyldt – Styrelsen for Danmarks Fængsler havde afsløret fortrolige prisoplysninger. Men uopsættelighed var ikke opfyldt, da Primetimes tab var *rent økonomisk* og fuldt kompensabelt via erstatning. Interesseafvejningen talte desuden imod, idet samfundsmæssige hensyn til rekruttering af fængselsbetjente vejede tungt.

Eksempler på tillagt opsættende virkning:

I [19/08892](#) tillagde nævnet opsættende virkning i en sag om direkte tildeling af en kontrakt om sårbehandlingsudstyr. Alle tre betingelser var opfyldt: regionerne havde ikke dokumenteret hjemmel til direkte tildeling, og ved direkte tildeling er uopsættelighed *typisk* opfyldt, fordi klager ellers definitivt afskæres.

Afslag baseret på manglende fumus:

I [24/05147](#) fandt nævnet, at det ikke var sandsynligt, at klager ville få medhold, og afviste allerede på første betingelse. I [18/09769](#) fastslog nævnet med henvisning til fast praksis, at hældningsgraden i en lineær nulpunktsmodel for prisevaluering *ikke* behøver at være fastsat på forhånd.

LOV	Lov om Klagenævnet for Udbud § 12, stk. 1-2	
PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Klagenævnet finder ulovlig prisoplysning og fejlagtig evalueringsmodel i markedsføringsudbud	11.02.2026
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af opsættende virkning i sag om udelukkelse fra udbud på grund af tidligere kontraktophævelse	21.06.2024
	Klagenævnet for Udbud · Klage over direkte tildeling af kontrakt om sårbehandlingsudstyr tillagt opsættende virkning	20.12.2019
	Klagenævnet for Udbud · Afslag på opsættende virkning trods sandsynlighed for ulovligt udbudsmateriale	13.12.2019
	Klagenævnet for Udbud · Afslag på opsættende virkning: Udbud af vandløbsvedligeholdelse og evalueringsmetode for pris	22.02.2019

§ 6 »Uden virkning«-erklæring og alternative sanktioner

Nævnet *skal* erklære en kontrakt for uden virkning efter [klagenævnsløven § 17, stk. 1](#), når:

- Kontrakten er indgået **uden forudgående udbudsbekendtgørelse** (nr. 1)
- Kontrakten er indgået i **standstill-perioden** eller under **opsættende virkning**, og ordregiver samtidig har overtrådt udbudsreglerne på en måde, der har påvirket klagers mulighed for tildeling (nr. 2)
- Kontrakten er baseret på en rammeaftale/dynamisk indkøbssystem og er indgået i strid med udbudsloven (nr. 3 og 4)

Undtagelse – almenhedens interesser:

Efter § 17, stk. 3, kan kontrakten alligevel *opretholdes*, hvis væsentlige hensyn til almenhedens interesser gør det nødvendigt. I så fald pålægges en **alternativ sanktion** efter §§ 18-19.

I 19/05581 indgik Region Hovedstaden kontrakter med Holmriss B8 om møbler til Rigshospitalets Nordfløj, *trods* nævnets kendelse om opsættende virkning. Regionen påstod en »ekspeditionsfejl«. Nævnet opretholdt kontrakterne under § 17, stk. 3, fordi en annullering ville have forsinket ibrugtagningen af hospitalsfløjen og skadet patientbehandlingen. Region Hovedstaden blev pålagt en **økonomisk sanktion på 460.000 kr.**

I 24/10982 erklærede nævnet derimod en rammeaftale om læsemaskiner til Forsvaret for **uden virkning**. FMI havde ændret grundlæggende elementer under forhandling (fravigelse af mindstekrav + ændret prisstruktur), hvilket udgjorde en ulovlig direkte tildeling. FMI's argumenter om forsvarssikkerhed var ikke tilstrækkeligt væsentlige. Økonomisk sanktion: **2.600.000 kr.** for allerede udnyttede leverancer.

I 17/01401 blev en kontrakt om daginstitutionsmøbler erklæret for uden virkning, fordi den var indgået uden standstill-periode og i strid med udbudsreglerne. Sanktion: **50.000 kr.**

Sag	Sanktion	Uden virkning?	Begrundelse
19/05581 (Rigshospitalet)	460.000 kr.	Nej – opretholdt	Patientbehandling
24/10982 (Læsemaskiner)	2.600.000 kr.	Ja	Forsvarshensyn utilstrækkelige
17/01401 (Daginstitutionsmøbler)	50.000 kr.	Ja	Standstill-brud + evalueringsfejl

LOV

[Lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 1, 3](#)
[Lov om Klagenævnet for Udbud § 18, stk. 1-2](#)
[Lov om Klagenævnet for Udbud § 19](#)

PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Rammeaftale om læsemaskiner erklæret uden virkning efter ulovlig direkte tildeling og ændring af grundlæggende elementer	25.09.2025
	Klagenævnet for Udbud · Ulovlig tekniske specifikationer og kontraktindgåelse i strid med opsættende virkning ved udbud af møbler til hospital	11.10.2019
	Klagenævnet for Udbud · Udbud af daginstitutionsmøbler: Kontrakt erklæret uden virkning grundet uigennemsigtig evaluering og procedurefejl	12.04.2018

§ 7 Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse – tabt fortjeneste

Positiv opfyldelsesinteresse kompenserer klager for den fortjeneste, vedkommende ville have opnået, *hvis kontrakten var tildelt korrekt*. Kravet forudsætter:

- Ansvarsgrundlag** – dokumenteret overtrædelse af udbudsreglerne
- Årsagssammenhæng** – klager skal bevise, at vedkommende ville have *vundet* kontrakten, hvis overtrædelsen ikke var sket
- Tab** – dokumenteret dækningsbidrag/fortjeneste

Bevisbyrde for annulation påhviler ordregiver:

Den ledende dom er Højesterets afgørelse i [Sag 88/2010](#) (Montaneisen mod Kystdirektoratet). Kystdirektoratet antog et tilbud med grundlæggende forbehold om detektionsdybde. Højesteret fastslog:

Det må påhvile Kystdirektoratet ... at sandsynliggøre, at man, hvis Minegruppens tilbud var blevet afvist, ikke ville have antaget Montaneisens tilbud, men ville have annulleret udbuddet.

Da direktoratet ikke kunne løfte denne bevisbyrde, blev erstatningen fastsat skønsmæssigt til **4.000.000 kr.** for positiv opfyldelsesinteresse.

I [24/10820](#) fastsatte nævnet erstatningen til Verdis A/S for tabt fortjeneste ved to delkontrakter om affaldsindsamling til **10.000.000 kr.** – væsentligt under det påståede beløb på 19.153.000 kr. Nævnet fandt årsagssammenhæng dokumenteret (Verdis' tilbud ville have vundet ved korrekt evaluering), men reducerede erstatningen skønsmæssigt pga. usikkerhed om den præcise tabsopgørelse over 8 år.

I [20/06297](#) tilkendte nævnet De Forenede Dampvaskerier **2.500.000 kr.** i positiv opfyldelsesinteresse. Ordregivers argument om, at man ville have annulleret udbuddet, blev afvist – T-shirts var identiske med vinderens, så argumentet om »ubrugelig kvalitet« holdt ikke.

I den ældre sag [03-226.271](#) (Miri Stål mod Esbjerg Kommune) fastsatte nævnet erstatningen skønsmæssigt til **150.000 kr.** baseret på en sædvanlig nettoavance.

LOV	Udbudsloven § 2, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Kystdirektoratets erstatningsansvar for overtrædelse af udbudsregler ved antagelse af tilbud med grundlæggende forbehold	15.06.2012
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24.03.2025
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	17.12.2020
	Klagenævnet for Udbud · Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af kontrakt	20.08.2004

Erstatning for negativ kontraktinteresse – tilbudsudgifter og årsagssammenhæng

Negativ kontraktinteresse dækker klagers *forgæves afholdte udgifter* til udarbejdelse af tilbud. Kravet er subsidiært og relevant, når klager ikke kan dokumentere, at kontrakten ville være vundet. I praksis er to centrale betingelser afgørende:

1. Udbuddet skal have været **egnet** til at danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning
2. Klager må **ikke have været bekendt** med den overtrædelse, der forelå

Mangler blot én betingelse, bortfalder årsagssammenhængen.

Afvisning på grund af klagers forudgående kendskab:

I [20/00564](#) (Jørns Rutetrafik) fandt nævnet, at klager var bekendt med den uegnede evalueringsmodel fra adskillige tidligere udbud, men alligevel afgav tilbud. Både positiv og negativ kontraktinteresse blev afvist.

I [22/14562](#) (Atea mod Region Sjælland) afviste nævnet begge erstatningskrav. Udbudsmaterialet for en DAS-løsning var så uklart, at en lovlig tildelingsbeslutning ikke var mulig, og Atea havde selv i spørgsmål til regionen påpeget materialets mangler. Nævnet fastslog:

Der er ikke årsagssammenhæng og dermed ikke grundlag for erstatning i form af negativ kontraktinteresse, hvis 1) udbuddet ikke var egnet til at danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning, og 2) den erstatningsøgende var bekendt med eller burde være bekendt med det eller de forhold, der udgjorde en overtrædelse.

I [25/05818](#) (Exodraft mod Billund Varmeværk) fastslog nævnet samme princip – udbudsmaterialet indeholdt modstridende oplysninger om optioner, og Exodraft var eller burde have været bekendt med manglen. Kravet om negativ kontraktinteresse på 1,84 mio. kr. blev afvist.

Mønsteret er klart: en tilbudsgiver, der kender til fejlen og alligevel afgiver tilbud, kan ikke efterfølgende kræve erstatning for tilbudsudgifterne.

LOV	Lov om Klagenævnet for Udbud § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Klagenævnet for Udbud · Erstatningskrav afvist efter mangelfuldt udbud hos Billund Varmeværk	19.12.2025
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22.12.2023
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af erstatningskrav på grund af tilbudsgivers kendskab til ulovlig evalueringsmodel	14.05.2020

§ 9 Domstolsprøvelse af nævnets kendelser

Nævnets kendelser kan indbringes for domstolene inden **8 uger** efter afgørelsen, jf. [klagenævnsløven § 8, stk. 1](#). Søgsmålet anlægges typisk ved byretten eller Sø- og Handelsretten.

Indbringelse af en **erstatningskendelse** for domstolene har opsættende virkning, jf. § 8, stk. 2. Det er centralt, at den 8-ugers frist er præklusiv – overskrides den, er kendelsen endelig.

Højesterets dom i [Sag 88/2010](#) illustrerer domstolenes behandling af udbudsretlige erstatningskrav: sagen startede ved Østre Landsret, som tilkendte 500.000 kr., og endte i Højesteret med 4.000.000 kr. Højesteret behandlede selvstændigt spørgsmålet om bevisbyrde for hypotetisk annullation og fastsatte erstatningen skønsmæssigt.

I praksis er domstolsprøvelsen mest relevant for **erstatningsspørgsmål** – de processuelle spørgsmål (klagefrister, opsættende virkning, uden virkning) afgøres som regel endeligt af nævnet, mens de materielle udbudsretlige vurderinger – herunder ordregivers vide skønsmargin ved evaluering – sjældent tilsidesættes af domstolene.

LOV	Lov om Klagenævnet for Udbud § 8, stk. 1-2	
PRAKSIS	Højesteret · Kystdirektoratets erstatningsansvar for overtrædelse af udbudsregler ved antagelse af tilbud med grundlæggende forbehold	15.06.2012

§ 10 Sammenfatning – procesreglernes betydning for udbudspraksis

Procesreglerne for Klagenævnet for Udbud udgør et sammenhængende system, hvor hver komponent understøtter de øvrige:

•

Klageberettigelse fungerer som et indledende filter – kun virksomheder med en reel og konkret markedsinteresse kan klage. Holdingselskaber, underleverandører uden fast samarbejde og virksomheder, der ville være udelukket, afskæres.

- **Klagefristerne** skaber retssikkerhed for ordregiver. De er præklusive og løber objektivt fra underretning/offentliggørelse – klagers subjektive kendskab er irrelevant. Dialogen med ordregiver suspenderer ikke fristen.
- **Standstill-perioden** og den **automatiske opsættende virkning** giver forbigåede tilbudsgivere et reelt, om end snævert, tidsvindue til at reagere.
- **Opsættende virkning** uden for standstill kræver tre kumulative betingelser. I praksis afslås de fleste anmodninger, fordi klagers tab typisk er rent økonomisk og dermed kompensabelt via erstatning. Undtagelsen er direkte tildelinger, hvor uopsættelighed normalt er opfyldt.
- **»Uden virkning«-erklæringen** er den strengeste sanktion og rammer kontrakter indgået i strid med grundlæggende regler. Undtagelsen for almenhedens interesser anvendes restriktivt, men kan redde en kontrakt mod en alternativ bøde.
- **Erstatning** baserer sig på de almindelige erstatningsretlige principper, men med den særlige bevisbyrderegel fra Montaneisen-dommen: ordregiver skal sandsynliggøre hypotetisk annullation. Klagers *forudgående kendskab* til overtrædelsen kan bryde årsagssammenhængen for begge erstatningsformer.

Samlet set er nævnets procesregler præget af en balance mellem effektiv retsbeskyttelse for tilbudsgivere og ordregivers behov for at kunne gennemføre offentlige indkøb uden ubegrundet forsinkelse.

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Lov om Klagenævnet for Udbud § 3	stk. 1	Lov om Klagenævnet for Udbud § 6	stk. 1
Lov om Klagenævnet for Udbud § 7	stk. 1-4	Lov om Klagenævnet for Udbud § 12	stk. 1-2
Lov om Klagenævnet for Udbud § 13	stk. 1	Lov om Klagenævnet for Udbud § 17	stk. 1, 3
Lov om Klagenævnet for Udbud § 18	stk. 1-2	Udbudsloven § 2	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

31 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

1

15.06.2012	Kystdirektoratets erstatningsansvar for overtrædelse af udbudsregler ved antagelse af tilbud med grundlæggende forbehold	88-2010
------------	--	---------

KLAGENÆVNET FOR UDBUD · NÆVN / KLAGEINSTANS

30

11.02.2026	Klagenævnet finder ulovlig prisoplysning og fejlagtig evalueringsmodel i markedsføringsudbud	26/00489
19.12.2025	Erstatningskrav afvist efter mangelfuldt udbud hos Billund Varmeværk	25/05818

10.12.2025	Meldgaard Holding A/S mod I/S REFA – Afvisning af klage grundet manglende retlig interesse efter frasalg af aktiviteter	25/03313
25.09.2025	Rammeaftale om læsemaskiner erklæret uden virkning efter ulovlig direkte tildeling og ændring af grundlæggende elementer	24/10982
02.07.2025	Afslag på prækvalifikation grundet mangelfulde oplysninger i referencer	25/04522
10.04.2025	Afvisning af klage over udbud af MDR-service på grund af overskredet klagefrist	24/03872
24.03.2025	Erstatning for uretmæssigt forbigået tilbudsgiver i udbud om affaldsindsamling	24/10820
09.01.2025	Klage over overgang til udbud med forhandling og tildeling af rammeaftale afvist	23/12704
18.10.2024	Afvisning af klage på grund af overskredet klagefrist i udbudssag om trækraft	24/07891
21.06.2024	Afvisning af opsættende virkning i sag om udelukkelse fra udbud på grund af tidligere kontraktophævelse	24/05147
22.12.2023	Afvisning af erstatningskrav for tabt fortjeneste og tilbudsudgifter på grund af manglende årsagssammenhæng	22/14562
31.10.2023	Afvisning af klage fra potentiel underleverandør grundet manglende retlig interesse i udbud af tagrenovering	23/08018
27.10.2022	Afslag på opsættende virkning i sag om udelukkelse fra udbud grundet tidligere kontraktmisligholdelse	22/09946
24.10.2022	Afvisning af klage over manglende angivelse af kontraktsværdi på grund af klagers manglende retlige interesse	22/07242
26.08.2022	Afslag på opsættende virkning i sag om kontraktændring for levering af batteritog	22/07999
17.09.2021	Afgørelse om skønsmargin ved evaluering af kvalitative underkriterier i udbud af slamsugning	20/13935
08.04.2021	Afvisning af klage over udbudsevaluering efter kommunes anerkendelse og rettelse af fejl	20/07069
17.12.2020	Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af vaskerikontrakt	20/06297
14.05.2020	Afvisning af erstatningskrav på grund af tilbudsgivers kendskab til ulovlig evalueringsmodel	20/00564
30.03.2020	Afvisning af klage over begrænset licitation på grund af overskredet klagefrist	20/00510
20.12.2019	Klage over direkte tildeling af kontrakt om sårbehandlingsudstyr tillagt opsættende virkning	19/08892
13.12.2019	Afslag på opsættende virkning trods sandsynlighed for ulovligt udbudsmateriale	19/08421
11.10.2019	Ulovlige tekniske specifikationer og kontraktindgåelse i strid med opsættende virkning ved udbud af møbler til hospital	19/05581
12.07.2019	Opsættende virkning grundet ukonditions-mæssigt tilbud og ændring af grundlæggende elementer i udbud af senge-tunnelvaskere	19/04445

22.02.2019	Afslag på opsættende virkning: Udbud af vandløbsvedligeholdelse og evalueringsmetode for pris	18/09769
05.10.2018	Næstved Sprog- og Integrationscenter mod Næstved Kommune om udbud af danskuddannelse	17/01767
12.04.2018	Udbud af daginstitutionsmøbler: Kontrakt erklæret uden virkning grundet uigennemsigtig evaluering og procedurefejl	17/01401
21.04.2017	Afslag på opsættende virkning i sag om udbud af drift af svømmehal	17/00637
06.02.2017	Udbud af elektronisk nøglesystem: Tilbud fejlagtigt afvist som ukonditionsmæssigt	2016-2127
20.08.2004	Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse efter ulovlig tildeling af kontrakt	03-226.271